

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. július 13.
(OR. en)

11329/22
ADD 1

ENV 745
MAR 146
RECH 441
RELEX 1010
ONU 103

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. július 12.
Címzett:	a Tanács Főtitkársága
Biz. dok. sz.:	COM(2022) 342 final
Tárgy:	MELLÉKLETEK a következőhöz: Ajánlás – A Tanács határozata a műanyagszennyezésről szóló nemzetközi megállapodásra irányuló tárgyalásoknak az Európai Unió nevében történő megkezdésére való felhatalmazásról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2022) 342 final számú dokumentum
MELLÉKLETÉT.

Melléklet: COM(2022) 342 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.7.12.
COM(2022) 342 final

ANNEX

MELLÉKLETEK

a következőhöz:

Ajánlás A TANÁCS HATÁROZATA

**a műanyagszennyezésről szóló nemzetközi megállapodásra irányuló tárgyalásoknak az
Európai Unió nevében történő megkezdésére való felhatalmazásról**

MELLÉKLET

TÁRGYALÁSI IRÁNYELVEK A MŰANYAGSZENNYEZÉSRŐL SZÓLÓ NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSRA IRÁNYULÓ TÁRGYALÁSOKHOZ

1. Az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlésének (UNEA) ötödik ülészakán elfogadott 5/14. sz. határozatban lefektetett, globálisan inkluzív tárgyalási fórumot biztosító kormányközi folyamat keretében a Bizottság törekedni fog a műanyagszennyezésről szóló nemzetközi megállapodásra¹ (a továbbiakban: a műanyagokról szóló megállapodás) irányuló tárgyalások folytatására.
2. A Bizottság az Európai Unió nevében törekszik arra, hogy átfogó tárgyalásos eredmény szülessen, amely kiterjed az alábbiakban vázolt célkitűzésekre és elvekre.
3. A műanyagokról szóló megállapodás jogilag kötelező és nem kötelező erejű megközelítéseket fog meghatározni a részes felek számára a műanyagszennyezés csökkentése, valamint a műanyagok teljes életcikluson keresztüli általános fenntarthatóságának és körforgásos jellegének növelése érdekében. A tervezett nemzetközi megállapodás pontos hatálya még nem ismert, de a kormányközi tárgyalóbizottság megbízatása hangsúlyozza, hogy annak a műanyagok teljes életciklusára kiterjedő intézkedéseket kell tartalmaznia, beleértve a tervezést, a gyártást, a fogyasztást és a hulladékgazdálkodást, valamint a másodlagos nyersanyagok előállítását.
4. A kötelezettségeket – többek között a műanyagokról szóló megállapodás preambulumban – a műanyagok fenntartható és körforgásos termelésének és fogyasztásának, valamint hulladékgazdálkodásának fokozására irányuló általános célkitűzések, elvek és adott esetben célok határozzák meg a szárazföldi és tengeri ökoszisztémák védelme, helyreállítása és fenntartható használatának előmozdítása, az óceánok, tengerek és tengeri erőforrások fenntartható fejlődés érdekében történő megőrzése és használata, a műanyagokhoz kapcsolódó üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentése, valamint a fenntartható fogyasztási és termelési minták biztosítása érdekében, beleértve a műanyagok fenntartható szintű előállítását és fogyasztását, valamint adott esetben egyes anyagok és termékek tilalmát vagy fokozatos megszüntetését. Az elveknek a következőket kell magukban foglalniuk:
 - a körforgásosságot és a fenntarthatóságot szolgáló tervezés elismerése mint a hulladékkeletkezés elkerülésének és a hosszú élettartamú/tartós, könnyen újrafelhasználható és/vagy jó minőségben újrafeldolgozható műanyagtermékek biztosításának (például az újrafeldolgozott műanyagok új termékekbe való beépítése előmozdításának) alapja,
 - azokra a műanyagokra kell összpontosítani, amelyek a hulladékkeletkezés és a szennyezés (beleértve a tengerszennyezést is) nagy részéért felelősek, és amelyek potenciálisan tartósabb és fenntarthatóbb termékekkel, kisebb környezeti hatással járó termékekkel vagy egyéb (életciklusuk alatt kisebb hatást kifejtő) anyagokkal helyettesíthetők,

¹ Ez a megnevezés a szerződések jogáról szóló bécsi egyezmény 2. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében vett megállapodást jelöl, és nem érinti azt a nevet, amelyet a megállapodás aláírói végül választanak, pl. egyezmény, szerződés vagy megállapodás.

- a műanyagok fenntarthatóságát és körforgásos jellegét veszélyeztető vegyületek és adalékanyagok – köztük az oxidatív úton lebomló műanyagok és a veszélyes adalékanyagok (például ólom- és kadmiumalapú anyagok, égésgátlók, ftalátok, PFAS) – eltávolítása,
- különös figyelmet kell fordítani az olyan mikroműanyagok hatásaira, amelyek a szervezetek számára közvetlenül, biológiailag hozzáférhető formában kerülnek a környezetbe, és ettől kezdve nem távolíthatók el, valamint arra, hogy meg kell szüntetni a mikroműanyagok szándékos alkalmazását különböző olyan termékekben, amelyeknél más alternatívák is rendelkezésre állnak, és kezelni kell a mikroműanyagok nem szándékos kibocsátását,
- annak elismerése, hogy biztosítani kell a bioalapú és biológiailag lebomló műanyagok megfelelő körforgásos kezelését és általános környezeti előnyeit, még akkor is, ha azok a globális piacon a műanyagoknak csak kis százalékát teszik ki,
- a műanyag hulladék elkülönített gyűjtése központi jelentőséggel bír a környezetvédelmi szempontból megfelelő hulladékgazdálkodás – többek között az újrafeldolgozás – életképessé tételének, valamint az általános hulladékgazdálkodás hulladékhierarchiával összhangban történő javításának eszközeként,
- annak elismerése, hogy a műanyag hulladék-gazdálkodás, a szeméthyűjtés és a szennyezés külső költségeit nem szabad sem (adók formájában) a társadalomra, sem a környezetre terhelni, és hogy kiterjesztett gyártói felelősségi rendszereket kell alkalmazni annak biztosítása érdekében, hogy ezeket a költségeket azok viseljék, akik műanyagokat vagy műanyag tartalmú termékeket hoznak forgalomba,
- a hulladékhierarchia megvalósítása, amelynek végső prioritása egyfelől a hosszabb felhasználás és az újrahasználat, másfelől a hulladékképzés megelőzése, különös tekintettel a kulcsfontosságú termékekre vonatkozó hulladékcsökkentési intézkedésekre és a hulladék – többek között a tengeri hulladék – elleni küzdelemre,
- megállapodás arról, hogy a műanyag hulladék-szállítás tekintetében elő kell írni a vállalkozások számára, hogy a rendeltetési ország/létesítmény képes legyen a hulladék magas színvonalú kezelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására, adott esetben a Bázeli Egyezmény tiszteletben tartásával.

A célkitűzéseknek figyelembe kell venniük a következőket: i. az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa által elismert, a tiszta és egészséges környezethez való jog, ii. nemzetközi szolidaritás, iii. a termékekre és anyagokra vonatkozó adatok, mutatók, értékelések és információk időben történő megosztása, iv. az előrehaladás, a jelentéstétel és az ellenőrzés megfelelő és észszerű nemzeti/regionális és globális nyomon követése, v. a kutatás, az értékelések és az ismeretek elősegítése, annak lehetővé tétele, hogy a lakosság az ellenőrzött és időszzerű információkat elérhesse, felhasználhassa és megérthesse, valamint vi. az emberi, állati és környezeti egészség közötti szoros kapcsolatok kezelésének szükségessége. A munkát a méltányosság elvének kell vezérelnie, többek között a fogyatékoság szempontjait figyelembe vevő és a nemek közötti egyenlőség szempontját érvényesítő megközelítések révén.

5. A műanyagokról szóló megállapodásnak olyan rendelkezéseket is tartalmaznia kell, amelyek meghatározzák a következőket:

- az intézményi keret,
- a jövőbeli szabályalkotásra vonatkozó szabályok,
- nyomon követés, az adatok nyilvánosságra hozatala, megfelelési és elszámoltathatósági mechanizmusok az életciklus valamennyi szakaszában: i. a műanyagok előállítására szolgáló nyersanyagok; ii. a műanyagok és a műanyag termékek gyártása, beleértve a tervezést is; iii. a műanyag termékek fogyasztása/felhasználása; iv. a hulladékgazdálkodás, a műanyag hulladék és a mikroműanyag-szennyezés,
- az országok kötelezettségei és felelősségvállalása, valamint olyan „összkormányzati”/ágazatközi megközelítések, amelyek az összes hatáskör és erőforrás jobb mozgósításához, a műanyagszennyezés megelőzésének koherenciájához, a műanyag hulladék keletkezésének megfékezéséhez, a fenntartható fogyasztás, termelés és válasszintézis felé való elmozduláshoz vezetnek globális, regionális, nemzeti és közösségi/helyi szinten, továbbá
- pénzügyi támogatás, technikai segítségnyújtás és kapacitásépítés a következők érdekében:
 - a műanyagokról szóló megállapodás és a kapcsolódó kötelezettségvállalások hatékony végrehajtása,
 - a műanyagszennyezés megelőzésére, nyomon követésére, a kapcsolódó adatokra, mutatókra, jelentéstételre és ellenőrzésre, felkészültségre és reagálásra irányuló nemzeti és regionális mechanizmusok fejlesztése (beleértve az ügynökségek közötti és ágazatközi koordinációs mechanizmusokat is),
 - a műanyag hulladék kezelésére vonatkozó szabályok olyan intézkedések végrehajtása révén, mint a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek, amelyek nem csak az állami szervekre és a pénzügyi intézményekre, de a szennyezőkre is nyomást gyakorolnak,

és amelyek egyértelműen kapcsolódnak a rendelkezések fenti kategóriáihoz vagy a műanyagokról szóló megállapodás hatékonyságához annak általános célkitűzései és elvei fényében.

6. A műanyagokról szóló megállapodásnak arra kell irányulnia, hogy elsősorban a fent említett kulcsfontosságú területeken állapítson meg lényegi rendelkezéseket és kötelezettségvállalásokat, ugyanakkor kijelölje a jövőbeli tárgyalások irányát is, többek között mellékletek és/vagy jegyzőkönyvek révén. A jogilag kötelező erejű rendelkezéseket nem kötelező erejű rendelkezések (például iránymutatások, szabványok és nyilatkozatok) egészíthetik ki.
7. Minden olyan ENSZ-tagállam és regionális (gazdasági) integrációs szervezet számára, amelyre tagállamai hatáskört ruháztak a megállapodás rendelkezéseivel kapcsolatos kérdésekben, lehetővé kell tenni, hogy a műanyagokról szóló megállapodás vagy annak bármely jegyzőkönyve részes felévé váljon. A Bizottságnak biztosítani kell, hogy a műanyagokról szóló jövőbeli megállapodás – a közelmúltbeli többoldalú környezetvédelmi megállapodások rendelkezéseit követve – tartalmazzon olyan megfelelő rendelkezéseket, amelyek lehetővé teszik, hogy az Unió annak szerződő felévé válhasson. Az érintett nemzetközi szervezetekkel és nem

kormányzati érdekelt felekkel való együttműködésre vonatkozó egyedi szabályokat is meg kell határozni.

8. Meg kell fontolni továbbá átmeneti időszakok alkalmazását a végrehajtást és a kapcsolódó végrehajtás-támogatást illetően, különös tekintettel az alacsony jövedelmű országok, illetve a közepes jövedelmű országok alsó sávjába tartozó országok szükségleteire.
9. A Bizottság képviseli az Uniót az UNEA 5/14. sz. határozatában meghatározott, a műanyagokról szóló megállapodás kidolgozásáért felelős kormányközi tárgyalóbizottságban, valamint bármely előkészítő vagy kapcsolódó szervben.
10. A Bizottságnak törekednie kell annak biztosítására, hogy a műanyagokról szóló megállapodás összhangban legyen a vonatkozó uniós jogszabályokkal és szakpolitikákkal, valamint az Unió egyéb vonatkozó többoldalú megállapodások szerinti kötelezettségvállalásaival.
11. A Bizottságnak a vonatkozó hatályos uniós jogszabályokkal összhangban kell folytatnia a tárgyalásokat.